

УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ РЕЄСТРУ ЗБИТКІВ, ЗАВДАНИХ АГРЕСІЄЮ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ

адвокат, радник Асоціації органів місцевого самоврядування Харківської області з питань відновлення та розвитку територіальних громад, експерт з правових питань

Співвідношення національного та міжнародного механізмів відшкодування шкоди, завданої збройною агресією Російської Федерації проти України

Збройне вторгнення Російської Федерації на суверенну територію України, яке почалось в 2014 році та продовжилось повномасштабним вторгненням в 2022 році, супроводжується значним пошкодженням та руйнуванням рухомого та нерухомого майна.

24 лютого 2022 року всупереч Статуту Організації Об'єднаних Націй та Декларації про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту Організації Об'єднаних Націй від 24 жовтня 1970 року, Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 1 серпня 1975 року, за змістом пунктів "a", "b", "c", "d" та "g" статті 3 Резолюції 3314 (XXIX) Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй "Визначення агресії" від 14 грудня 1974 року Російська Федерація використовуючи збройну сили проти України вчинила злочин збройної агресії та грубо порушила Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 5 грудня 1994 року та істотно порушила чинний на момент початку збройної агресії Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією від 31 травня 1997 року.

Починаючи з 20 лютого 2014 року та продовжуючи по сьогоднішній день Російська Федерація вчиняє грубі порушення міжнародних норм у сфері прав людини та серйозні порушення міжнародного гуманітарного права.

Основним міжнародно-правовим актом, який регламентує дії учасників збройних конфліктів міжнародного характеру, є Женевські конвенції 1949 року (Женевська конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12 серпня 1949 року; Женевська конвенція про поліпшення долі поранених, хворих та осіб зі складу збройних сил, які потерпіли корабельну аварію на морі, від 12 серпня 1949 року; Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року; Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року) та Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року.

Згідно з пунктом 2 статті 85 I Додаткового протоколу, дії, що характеризуються в Конвенціях як серйозні порушення, є серйозними порушеннями цього Протоколу, якщо вони вчиняються проти осіб, які перебувають під владою супротивної сторони й користуються захистом статей 44, 45 і 73 цього Протоколу, або проти поранених, хворих та осіб, що потерпіли корабельну аварію, які належать до супротивної сторони й користуються захистом цього Протоколу, або проти медичного чи духовного персоналу, медичних формувань чи санітарно-транспортних засобів, що перебувають під контролем супротивної сторони й користуються захистом цього Протоколу.

На доповнення до серйозних порушень, визначених у статті 11, такі дії розглядаються як серйозні порушення цього Протоколу, коли вони вчиняються навмисне на порушення відповідних положень цього Протоколу і є причиною смерті або серйозного тілесного пошкодження чи шкоди здоров'ю: **а) перетворення цивільного населення або окремих цивільних осіб на об'єкт нападу; б) вчинення нападу невибіркового характеру, що торкається цивільного населення або цивільних об'єктів, коли відомо, що такий напад стане причиною надмірних втрат життя, поранень серед цивільного населення або завдасть шкоди цивільним об'єктам, як це визначено в пунктах а.2, а.3 статті 57.**

Відповідно до статті 91 I Додаткового протоколу до Женевських конвенцій, *сторона, що перебуває у конфлікті й порушує положення Конвенцій або цього Протоколу, повинна відшкодувати завдані збитки, якщо для цього є підстави. Вона несе відповідальність за всі дії, що вчиняються особами, які входять до складу її збройних сил.*

З огляду на наведені положення Женевських конвенцій та I Додаткового протоколу, відповідальність за шкоду, завдану збройною агресією Російської Федерації проти України, несе саме Російська Федерація.

В той же час розуміючи недосконалість міжнародно-правових механізмів відшкодування шкоди для жертв грубих порушень міжнародних норм у сфері прав людини та серйозних порушень міжнародного гуманітарного права, Резолюцією 60/147 Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 16 грудня 2005 року було затверджено Основні принципи та керівні положення щодо права на захист і відшкодування для жертв грубих порушень міжнародного права прав людини та серйозних порушень міжнародного гуманітарного права (далі - Принципи та керівні положення).

Принципами та керівними положеннями передбачалося встановлення зобов'язання держав поважати, забезпечувати повагу та здійснювати міжнародні норми в галузі прав людини та міжнародного гуманітарного права, як це передбачено відповідними зводми норм.

Згідно з пунктом 2 Принципів та керівних положень, **зобов'язання держав поважати, забезпечувати повагу та здійснювати міжнародні норми в галузі прав людини та міжнародного гуманітарного права, як це передбачено відповідними зводми норм включає, зокрема, обов'язок:**

- a) вживати відповідних законодавчих та адміністративних, а також інших належних заходів для запобігання порушенням;
- b) проводити ефективні, негайні, ретельні та неупереджені розслідування за фактами порушень і, коли це доцільно, вживати заходів проти ймовірних винуватців відповідно до норм національного законодавства та міжнародного права;
- c) забезпечувати тим, хто стверджує, що став жертвою порушення прав людини або гуманітарного права, рівноправний і ефективний доступ до правосуддя, про який йдеться нижче, незалежно від того, на кому в кінцевому рахунку може лежати відповідальність за порушення;
- d) **надавати жертвам ефективні засоби правового захисту, включаючи відшкодування збитків, як це описано нижче.**

Приписами пункту 15 Принципів та керівних положень передбачено, що адекватне, реальне і швидке відшкодування збитків покликане сприяти досягненню справедливості шляхом відновлення потерпілого в його правах, порушених в результаті грубих порушень міжнародних норм у сфері прав людини або серйозних порушень міжнародного гуманітарного права. Відшкодування має бути пропорційним ступеню тяжкості порушень і завданих збитків. Відповідно до своїх національних законів і міжнародно-правових зобов'язань держава повинна забезпечувати відшкодування шкоди потерпілим від дій або бездіяльності, які можуть бути приписані державі і які становлять грубі порушення міжнародних норм у сфері прав людини або серйозні порушення міжнародного гуманітарного права. У тих випадках, коли будь-яка фізична особа, юридична особа або інший суб'єкт права несе відповідальність за відшкодування шкоди жертві, така сторона повинна відшкодувати шкоду жертві або виплатити компенсацію державі, якщо держава вже відшкодувала шкоду жертві.

Пунктом 16 Принципів та керівних положень передбачено, що **держави повинні прагнути до створення національних механізмів для відшкодування збитків та надання іншої допомоги жертвам на випадок, якщо сторони, що несуть відповідальність за завдані збитки, не мають можливості або не бажають виконувати свої зобов'язання.**

З огляду на наведені положення Україною і було впроваджено національний механізм компенсації шкоди за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України та створено Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України як єдиної державної інформаційно-комунікаційної системи, призначеної для збирання, накопичення, обліку, обробки, зберігання та захисту інформації (документів) про рухоме та нерухоме майно, пошкоджене та знищене внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, осіб, майно яких пошкоджено або знищено, матеріальну шкоду (у тому числі збитки), завдану внаслідок пошкодження та знищення такого майна, компенсацію за пошкодження та знищення такого майна, фінансування відновлення пошкодженого та знищеного майна.

В той же час обмеженість державних ресурсів, масовість порушень, значні обсяги та першочерговість відшкодування завданої шкоди саме відповідальною державою - Російською Федерацією, Резолюцію Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй A/RES/ES-11/5 від 14 листопада 2022 року «Сприяння здійсненню правового захисту і забезпечення відшкодування шкоди у зв'язку з агресією проти України», було визнано, зокрема, **що Російська Федерація повинна нести правову відповідальність за наслідки всіх її міжнародно-протиправних дій в Україні або проти України, включаючи відшкодування шкоди та будь-яких збитків, завданих такими діями, і зазначаючи, що ця резолюція також визнає необхідність створення міжнародного механізму відшкодування та рекомендує створення міжнародного реєстру збитків у співпраці з Україною.**

З урахуванням вищевказаної Резолюції Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, будучи переконаними, що створення реєстру збитків є важливим першим кроком для забезпечення своєчасної компенсації жертвам міжнародно-протиправних дій Російської Федерації в Україні або проти України, в травні 2023 року в рамках Ради Європи було укладено (встановлено) Розширену часткову угоду про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України. Вказаною міжнародною угодою було створено Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (далі - Реєстр) та затверджено Статут Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (далі - Статут).

Відповідно до параграфу 1.1 статті 1 Статуту, Реєстр слугує для документального обліку доказів та інформації, що стосуються заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, завданих 24 лютого 2022 року або пізніше на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, всім зацікавленим фізичним і юридичним особам, а також державі Україна, включаючи її регіональні та місцеві органи влади, державні чи підконтрольні установи, міжнародно-протиправними діями Російської Федерації в Україні або проти України.

Реєстр приймає та обробляє інформацію, що стосується заяв про відшкодування збитків та доказів; категоризує, класифікує та систематизує такі заяви, оцінює та визначає прийнятність заяв для включення до Реєстру та реєструє прийнятні заяви з метою їх **майбутнього** розгляду та винесення рішення. Реєстр не має жодних юрисдикційних функцій щодо винесення рішень стосовно таких заяв, включаючи визначення відповідальності та присудження будь-яких виплат чи компенсацій (параграф 2.1 статті 2 Статуту).

Важливо пам'ятати, що подання заяви до Реєстру автоматично не призводить до виплати компенсації або визнання факту та розміру заподіяної шкоди, проте робота Реєстру, включаючи його цифрову платформу з усіма даними про заяви та докази, що містяться в ньому, має стати першою складовою майбутнього міжнародного компенсаційного механізму, який буде створено окремим міжнародним інструментом у співпраці з Україною (параграф 2.5 статті 2 Статуту).

Точна форма майбутнього Компенсаційного механізму підлягає визначенню, але вона може включати комісію з розгляду заяв і компенсаційний фонд, уповноважені розглядати заяви та виносити рішення та/або виплачувати компенсацію за збитки, втрати чи шкоду, спричинені міжнародно-протиправними діями Російської Федерації в Україні або проти України. Реєстр через свого Виконавчого Директора та за підтримки свого Секретаріату бере участь та сприяє, в разі потреби, роботі, спрямованій на створення такого Компенсаційного механізму, та вживає необхідних заходів для підготовки передачі Реєстру до Компенсаційного механізму відповідно до цього Статуту (параграф 2.5 статті 2 Статуту).

З огляду на наведене можна стверджувати про те, що на даний час не завершено створення міжнародного механізму відшкодування збитків, втрат чи шкоди, завданих 24 лютого 2022 року або пізніше на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, всім зацікавленим фізичним і юридичним особам, а також державі Україна, включаючи її регіональні та місцеві органи влади, державні чи підконтрольні установи, міжнародно-протиправними діями Російської Федерації в Україні або проти України.

18 вересня 2025 року Рада Європи опублікувала проект Конвенції про створення Міжнародної компенсаційної комісії для України. Відповідно до тексту проєкту організація засновує Міжнародну комісію з розгляду претензій, яка є другою складовою міжнародного компенсаційного механізму та дозволить включити в майбутньому компенсаційний фонд, призначений для виплат постраждалим від міжнародно-протиправних діянь Російської Федерації в Україні або проти України.

Передбачається, що 16 грудня 2025 року Рада Європи та Нідерланди мають скликати дипломатичну конференцію для ухвалення Конвенції і відкриття для підписання іншими державами.

Ключовим органом, який має найвищі повноваження у визначенні прийнятності заяв для внесення до Реєстру на основі рекомендації Виконавчого Директора є Рада Реєстру (стаття 6.5 (с) Статуту).

Саме Рада Реєстру пропонує правила та положення, що регулюють роботу Реєстру, та впроваджує їх належним чином, у тому числі, зокрема, щодо визначення категорій заяв, процедур отримання, обробки та фіксації заяв, виду форми заяви, вимог до доказів щодо кожної категорії заяв, які у подальшому затверджуються Конференцією учасників Реєстру (стаття 6.5 (b) Статуту).

Рішенням Ради Реєстру RD4U-Board(2024)04-final від 21 березня 2024 року було прийнято Правила подання, обробки та внесення Заяв (далі - Правила), які у подальшому (26 березня 2024 року) було затверджено Конференцією учасників Реєстру.

Правила застосовуються до подання та обробки всіх Заяв, визначення прийнятності Заяв відповідно до Критеріїв прийнятності, а також до внесення прийнятних Заяв до Реєстру (стаття 2 Правил).

Заяви, докази та пов'язану інформацію до Реєстру подають заінтересовані фізичні та юридичні особи, а також держава Україна (включаючи її регіональні та місцеві органи влади, державні чи підконтрольні установи) - див. параграф 2.3 статті 2 Статуту та статтю 11 Правил.

Подання заяв можливо лише щодо певних категорій, визначених відповідними правилами. Правила подання Заяв у кожній конкретній категорії та пов'язані з ними вимоги щодо доказової бази затверджуються окремо для кожної категорії Заяв (статті 8.1 та 8.2 Правил). Тому важливо пам'ятати, що подання заяв до Реєстру здійснюється за видами шкоди (збитків), що відповідають категорії подання заяв, визначених Радою Реєстру.

Рішенням Ради Реєстру RD4U-Board(2024)07-final від 21 березня 2024 року було прийнято Категорії Заяв, які можуть бути внесені до Реєстру (далі - Категорії заяв), які у подальшому (26 березня 2024 року) було затверджено Конференцією учасників Реєстру. Відповідно до Категорій Заяв затверджено 3 групи категорій заяв за понад 40 категорій заяв. Групування категорій заяв здійснено залежно від суб'єкта подання заяви (заяви фізичних осіб, заяви з боку держави Україна (включаючи її регіональні та місцеві органи влади) та заяви юридичних осіб).

Подання заяв відповідно до затверджених Категорій Заяв здійснюється у строки, визначені рішенням Ради Реєстру. Оскільки відповідно до статті 7 Правил, Рада визначає дату відкриття Реєстру для подання до Реєстру Заяв щодо кожної категорії або, за необхідності, підкатегорії Заяв. Рада може визначити дату, з якої Реєстр закривається для подання Заяв.

Станом на листопад 2025 року відкритими для подання є заяви в таких категоріях:

A1.1 Вимушене внутрішнє переміщення

A2.1 Смерть близького члена сім'ї

A2.2 Зникнення безвісти близького члена сім'ї

A2.3 Серйозні тілесні ушкодження

A2.4 Сексуальне насильство

A2.5 Катування або нелюдські чи такі, що принижують гідність, види поведження чи покарання

A2.6 Позбавлення свободи

A2.7 Примусова праця або служба

A2.8 та A2.9 Насильницьке переміщення або депортація дітей та дорослих

A3.1 Пошкодження або знищення житлового нерухомого майна

A3.2 Пошкодження або знищення нежитлового нерухомого майна

A3.3 Втрата житла або місця проживання

A3.6 Втрата доступу або контролю над нерухомим майном на тимчасово окупованих територіях

Відповідно до статті 13.1 Правил, усі Заяви повинні бути подані за допомогою Форми Заяви в електронному вигляді через Дію. Ніякі інші формати подання не допускаються, Заяви в інших форматах розглядатися не будуть.

Відповідно до статей 10.1 та 10.2 Правил, заяви подаються з використанням Форм Заяв, затверджених для кожної категорії. Форми Заяв доступні в електронному вигляді в Дії. **Форми Заяв містять опис інформації та Доказів, які Заявники повинні подати, а також перелік додаткової інформації та документів, які можуть бути подані на підтвердження Заяви.**

Доказами в значенні статті 1 Правил є усі матеріали, надані Заявником для підтвердження Заяви, незалежно від їхнього характеру та формату, включаючи, але не обмежуючись, електронні дані, документи та носії інформації (медіа).

Слід звернути увагу, що визначення термінів у Статуті, Правилах та Формах Заяв має “автономне значення”, тобто таке, що не залежить від визначення (значення) вказаного терміну у національному законодавстві України.

Заявники несуть відповідальність за надання інформації та Доказів, що підтверджують правомірність вимог Заявників. Усі Докази мають бути подані в цифровому форматі через Дію. Докази, подані в будь-якому іншому форматі розглядатися не будуть (стаття 14 Правил).

Відповідно до статті 18 Правил та параграфу 2.2 статті 2 Статуту, заява є прийнятною для внесення до Реєстру, якщо вона відповідає наступним критеріям:

- (a) Заява подається належним Заявником або від його імені відповідно до статті 11;
- (b) Заява стосується збитків, втрат чи шкоди, що сталися 24 лютого 2022 року або після цієї дати;
- (c) Заява стосується збитків, втрат чи шкоди, що сталися на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи її територіальні води; та
- (d) Заява стосується відшкодування збитків, втрат чи шкоди, завданих міжнародно-протиправними діями Російської Федерації в Україні або проти України.

З наведених положень вбачається, що подання заяв до Реєстру щодо шкоди завданої з 19 лютого 2014 року (дати початку тимчасової окупації Російською Федерацією окремих територій України) до 24 лютого 2022 року або щодо шкоди, завданої не внаслідок міжнародно-протиправних діянь Російської Федерації в Україні або проти України (не внаслідок збройної агресії Російської Федерації в Україні або проти України) не є прийнятним для цілей Статуту і відповідно вимоги з них не будуть включені до Реєстру.

Тому, важливим є збір чіткої, достовірної, достатньої та належної доказової бази щодо заподіяння шкоди у період з 24 лютого 2022 року та саме внаслідок міжнародно-протиправних діянь Російської Федерації в Україні або проти України (внаслідок збройної агресії Російської Федерації в Україні або проти України).

Відповідно до статті 21 Правил, наслідком розгляду заяви Радою Реєстру є її внесення до Реєстру (стаття 21.7 (а)), відмова у її внесенні (стаття 21.7 (b)), повернення Секретаріатові (стаття 21.7 (с)).

Важливо наголосити, що рішення Ради Реєстру про відмову у внесенні заяви до Реєстру внаслідок її невідповідності критеріям прийнятності може бути двох видів:

"з упередженням" (що перешкоджає повторному поданню тієї самої Заяви), або

"без упередження" (що дозволяє повторне подання Заяви з додатковою інформацією чи Доказами або з виправленими недоліками).

Тому слід уважно ставитись до виконання критеріїв прийнятності заяви, зокрема дотримуватись Форм та правил для заяв за відповідними категоріями, які встановлюють спеціальні правила подання заяв, з метою уникнення випадків прийняття Радою Реєстру рішень про відмову у внесенні заяви до Реєстру “з упередженням”.

Національне законодавство з питань функціонування Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України

Засади національного законодавства з питань функціонування Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України становить Порядок визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 326 (далі - Порядок № 326).

Пунктом 9 Порядку № 326 передбачено, що з метою подання до Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, створеного Резолюцією Комітету Міністрів Ради Європи про створення Розширеної часткової угоди стосовно реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, CM/Res(2023)3 від 12 травня 2023 р. (далі - Реєстр збитків), заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, завданих починаючи з 24 лютого 2022 р. або пізніше на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, міжнародно-протиправними діями Російської Федерації в Україні або проти України (далі - заява), шкода та збитки класифікуються за категоріями, визначеними у пунктах 10-12 цього Порядку.

Пунктами 10-12 Порядку № 326 визначено категорії збитків, втрат чи шкоди, завданих починаючи з 24 лютого 2022 р. або пізніше на території України в межах її міжнародно-визнаних кордонів, включаючи її територіальні води, міжнародно-протиправними діями Російської Федерації в Україні або проти України.

Наступним важливим нормативно-правовим актом є Порядок подання заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, що завдані агресією Російської Федерації проти України, до Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2024 р. № 365 (далі - Порядок).

Пунктом 1 передбачено, що Порядок визначає механізм подання заяв про відшкодування збитків, втрат чи шкоди, що завдані агресією Російської Федерації проти України (далі - заява), до Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України (далі - Реєстр збитків), створеного відповідно до Резолюції CM/Res(2023)3 Комітету Міністрів Ради Європи від 12 травня 2023 р. “Про встановлення Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України”, до якої Україна приєдналася відповідно до Закону України “Про приєднання України до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України”, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі - Портал Дія).

Пунктом 3 Порядку визначено категорії у яких можна подати Заяви.

Заява подається щодо кожної категорії окремо. Заявник може подавати заяви в різних категоріях. Заявник може подати більше однієї заяви в одній категорії, якщо не передбачено інше. У разі набуття заявником повної цивільної дієздатності до досягнення 18 років до заяви додаються документи, що підтверджують її набуття (пункт 4 Порядку).

Відповідно до пункту 5 Порядку, для подання заяви заявник:

1) створює особистий електронний кабінет користувача на Порталі Дія та проходить процедуру електронної ідентифікації та автентифікації, зокрема з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, кваліфікованого електронного підпису та/або печатки, або удосконаленого електронного підпису та/або печатки, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, та/або печатки, а також інших засобів електронної ідентифікації, які дають змогу однозначно встановлювати особу;

2) вносить відомості для формування заяви засобами Порталу Дія.

Відомості, необхідні для формування заяви, отримуються/підтверджуються шляхом електронної інформаційної взаємодії з інформаційно-комунікаційними системами та публічними електронними реєстрами органів державної влади в установленому законодавством порядку.

Вимоги до відомостей про заявника передбачені пунктом 6 Порядку.

Для подання заяви заявник накладає кваліфікований електронний підпис чи удосконалений електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису. Після подання заяви заявник автоматично отримує повідомлення засобами Порталу Дія про подання заяви до Реєстру збитків (пункти 8-9 Порядку).

Після підписання заяви відомості, що містяться в ній, не можуть бути змінені. Сформована та підписана заява з накладеною кваліфікованою електронною печаткою технічного адміністратора Порталу Дія разом із додатковими матеріалами шляхом електронної інформаційної взаємодії передається до Реєстру збитків (пункти 10-11 Порядку).

Після подання заяви до Реєстру збитків заявник може надати додаткові матеріали. Під час подання додаткових матеріалів зазначається номер заяви в Реєстрі збитків та накладається кваліфікований електронний підпис чи удосконалений електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, та накладається кваліфікована електронна печатка технічного адміністратора Порталу Дія (пункт 12 Порядку).

Заявник має право відкликати заяву шляхом подання повідомлення про відкликання, що містить інформацію про заяву та її номер у Реєстрі збитків. Для подання повідомлення про відкликання заяви накладається кваліфікований електронний підпис чи удосконалений електронний підпис, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису, заявником та кваліфікована електронна печатка технічного адміністратора Порталу Дія (пункт 13).

Відповідно до пункту 14 Порядку, за наявності технічної можливості заявник отримує повідомлення в мобільному додатку Порталу Дія (Дія) про можливість подати заяву, статус поданих заяв, а також іншу інформацію щодо подання заяв до Реєстру збитків.

Дякую за увагу!